

Tartalom: Mi a modul témája?

A multidiszciplináris együttműködés kulcsfontosságú a bántalmazott gyermekek és családjuk gondozásában. Ez annyit tesz, hogy az összes szakember közösen dolgozik egy olyan integrált terv elkészítésén, amelyben a különböző perspektívák együtt érvényesülnek a gyermekek és a szülők érdekében. Ennek keretein belül közös megegyezésre kell jutniuk a célok, az ütemterv, valamint a gyermekekkel és családdal való kapcsolattartás tekintetében. Továbbá, mindenképp felelősségre kell jutniuk abban a kérdésben is, hogy hogyan tudnak együttműködni a gyermekekkel és a családdal a beavatkozás megtervezése és lebonyolítása során. Minden esetben fontos eldönteni, hogy mely szakemberek kerüljenek bevonásra.

Cél: Miért fontos?

A multidiszciplináris együttműködés szükséges ahhoz, hogy fejleszteni lehessen a bántalmazott gyermekek és családjuk gondozását. A gyermekbántalmazás ugyanis számos probléma és kockázati tényező függvénye. A keretrendszer alapján világosan látszik, hogy hány tényező, oldal, vagy rendszer vonható be. Mivel egyetlen szervezet sem tud beavatkozni az összes olyan területen, ahol arra a családnak szüksége lenne, így több szolgáltató kerül bevonásra. A gyermekeknek és családjuknak egyébként is megerőltető, hogy újra és újra elismételjék az információkat. Sokkal hasznosabb, ha ezek a szolgáltatók összekapcsolódnak, ezért szükség van az együttműködésükre. A bántalmazási ügyekben való együttműködés hozzájárul a gyermekek és a család helyzetének jobb felméréséhez, és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások jobb eléréséhez. Ezt persze az együttműködés előnyei ellenére sem könnyű elérni. Számos kockázat és probléma merülhet fel. Például az információ megosztása a titoktartási kötelezettség figyelembevételével, a közös nyelv hiánya miatt felmerülő kommunikációs nehézségek, vagy a szervezeti különbségek okozta logisztikai problémák.

Eredmények: Mit fognak a résztvevők tanulni?

Ez a modul megtanítja a résztvevőket arra, hogyan kell egy multidiszciplináris csapatban együtt dolgozni. A modul a csapatépítésre és a különböző szervezetek vagy tudományágak közötti együttműködés feltételeire összpontosít.

- ▶ Miért fontos a multidiszciplináris együttműködés?
- ▶ Hogyan kezdjük vagy fejlesszük a multidiszciplináris együttműködést?

A modul megismerését követően a résztvevők tudni fogják:

- ▶ Megfogalmazni a közös munka/az együttműködés fontosságát
- ▶ Alkalmazni a tudást és a tapasztalatot

- ▶ Mik a közös munka sikerét elősegítő és akadályozó tényezők
- ▶ Az együttműködés fontosabb szempontjait és oldalait.
- ▶ Felmérni az együttműködést eseti és szervezeti szinten egyaránt
- ▶ Az együttműködés fejlesztéséhez szükséges terv készítését

Előkészítés: Milyen eszközökre lesz szükség?

- ▶ Laptop és csengő
- ▶ Prezentáció
- ▶ Flipchart és tollak
- ▶ Egy gombolyag fonál (piros)
- ▶ Kulcsok
- ▶ Alapanyagok a májvacukor kihíváshoz
- ▶ Kötéldarabok
- ▶ Post it (két szín)
- ▶ Kinyomtatott anyagok

Felkészülés: Hogyan készüljön fel a tréner?

Olvassa el a kiadvány 6. fejezetének: „Megállítás és gondozás: a megfelelő válasz a gyermekbántalmazásra” összefoglalását és az ellenőrző listát.

Nézze meg a különböző videókat, amelyek a közös munkához/együttműködéshez kapcsolódnak.

Időkeret: Mennyi időre van szükség és hogyan kell ütemezni a modult?

Időkeret:	Tevékenység	Kellékek
00.00-00.20	<p>1. Köszöntés: a trénerek bemutatása, a program főbb céljainak rövid ismertetése (multidiszciplináris együttműködés). A téma bemutatása, az együttműködés formáinak ismertetése, a fontosság és nehézségek megvitatása.</p> <p>Az ismerkedést kezdjük körben állva a „kis gombolyag” módszerével. (eredmény = hálózat) Alternatív módszer: „a siker kulcsa”</p>	<p>Prezentáció 2.-6. dia</p> <p>Egy gombolyag fonál Kulcsok</p>
00.20-00.45	<p>2. Bevezetés: a közös munka, az együttműködés bemutatása. Mályvacukor kihívás: instrukciók és megbeszélés</p> <p>Alternatív módszer: „meglazított kötelek”</p>	<p>Spagetti Ragasztószalag g mályvacukor Kötelek (videó)</p>
00.45-01.00	<p>3. Sikerek és akadályok: Mi működik és mik akadályozzák az együttműködést?</p>	<p>Flip chart</p>
01.00-01.30	<p>4. Az együttműködés bevezetése: Mik a siker</p>	<p>Prezentáció</p>

	különböző szempontjai és oldalai? A jelentőség, a nehézségek és a jól működő együttműködési módok magyarázata.	9.-14. dia
01.30-03.15	5. Az ellenőrző lista bemutatása és használata: Egy eset elemzése végrehajtási szinten; reflexiók és cselekvési terv (60 perc) Egy eset elemzése szervezeti szinten; reflexiók és cselekvési terv (45 perc)	Ellenőrző lista Korthagen modell Prezentáció 15. dia
03.15-03.30	Összefoglalás/ lezárás és értékelés	

A program részletes leírása:

1. Ismerkedés az együttműködés folyamataival:

Cél:

A résztvevők:

- ▶ Megismerik a találkozó célját és részleteit
- ▶ Megismerkednek egymással
- ▶ Megbeszélik, hogy mit tartanak fontosnak az együttműködés kapcsán

Módszer és tartalom:

- ▶ Üdvözljük a résztvevőket és mutatkozunk be
- ▶ Mutassuk be a képzés programját (prezentáció vagy jegyzet segítségével) és írjuk fel a vázlatát a flipchartra

Bevezetés:

Röviden mutassuk be a multidiszciplinaritás fogalmait és szempontjait

Multidiszciplinaritás:

- ▶ **Interszektorális:** Ágazatok közötti együttműködés (biztonság: rendőrség, igazságszolgáltatás, gyermekvédelmi szolgáltatás; szociális: ellátás, gondozás, helyi szolgáltatások, gyermekbántalmazás visszajelző pontjai; orvosi ellátás: házi orvos, kórház)
- ▶ **Multidiszciplináris:** Különböző szakterületek szakemberei közötti együttműködés
- ▶ **Rendszeralapú:** A teljes családi rendszer bevonása (gyermekek, szülők, felnőttek, elkövetők)
- ▶ **Koordinált:** esetmenedzser, esetkoordinátor, folyamatkoordinátor

- ▶ **Átfogó megközelítés jellemzi:** a családon belüli erőszak minden formájára (gyermek bántalmazás, családi erőszak, szexuális erőszak) összehangoltan fókuszál
- ▶ **Szakaszos:** felmérés, diagnosztika, a kezelés megtervezése, helyreállítás, utánkövetés, a megisméltődés megelőzése
- ▶ Egy család, egy terv, egy irányító, egy csapat

Mutassuk be a gyermekbántalmazási ügyek során alkalmazott együttműködés legfontosabb okait:

- ▶ A szülők és a gyermekek összekapcsolódó szolgáltatásokat kapnak.
- ▶ A szakemberek összekapcsolhatják a célokat és a módszereket.
- ▶ Információcsere alakul ki (a család engedélyével).
- ▶ Közös prioritások alakulnak ki (mi a legfontosabb, és mi várható).
- ▶ Kiegészítő ismereteket és készségeket alkalmaz.
- ▶ Különböző nézőpontokat alkalmaz és a jobb áttekintés érdekében kombinálja ezeket.
- ▶ Közös nyelvet használ.
- ▶ Felosztja a feladatokat (és ne feledkezzünk meg az olyan fontos témákról sem, mint a biztonsági tervezés).
- ▶ Megakadályozza, hogy a szakértők egymás ellen dolgozzanak.

Érdeemes figyelembe venni az együttműködés néhány kihívását is:

- ▶ Tervezés és napirend.
- ▶ Ügyek koordinálása.
- ▶ A szülők és gyerekek aktív részvételének kialakítása
- ▶ Időbefektetés.
- ▶ A különböző szolgáltató intézmények nyelvezetének eltérései.
- ▶ A különböző szolgáltató intézmények tárgyának eltérései (pl.: gyermekvédelmi szakember, terapeuta).
- ▶ A szakemberek számának egyensúlya.

1. Gyakorlat: A piros fonál és az együttműködés

Körben állva, egy gombolyag piros fonál segítségével ismerkedjenek a résztvevők. (eredmény=hálózat)

Eszközök:

- ▶ Prezentáció vagy flip chart a program vázlatával
- ▶ Egy gombolyag fonál (piros)

Instrukciók:

Fogjunk egy gombolyag fonalat (a fonál felvételének szimbóluma).

- ▶ A tréner kezdi a bemutatkozást (név, szakterület és egy szó, ami az együttműködését jellemzi – siker és/vagy probléma: pl.: Úgy gondolom, hogy az együttműködés fontos, mert, és/vagy nehézség, mert
- ▶ Egyik kezünkkel tartjuk a fonál végét, a másikkal pedig dobjuk tovább a gombolyagot egy másik embernek. Ez az ember szintén bemutatkozik és válaszol a kérdésekre, majd az egyik kezével tartja a fonalat, míg a másikkal továbbdobja a gombolyagot. Ez így folytatódik, míg mindenki be nem mutatkozott. Az eredmény egy fonálháló lesz.
- ▶ Az üzenet a következő: Vegyük fel a fonalat, alkossunk hálózatot és együttműködve keressük a jövőbeni megoldásokat.

Ez a feladat különösen akkor jelentős, ha a résztvevők csapatban dolgoznak/fognak dolgozni.

Időkeret:

20 perc összesen (10 perc bemutatkozás, 10 perc feladatmegoldás)

Alternatív módszer:

Mindenki mutassa be magát a saját kulcscsomója segítségével.
Tegyük fel a kérdést, hogy: Mi a kulcsa a személyes együttműködésnek?

2. Közös munka / együttműködés:

Cél:

A résztvevők:

- ▶ Játékos formában megtapasztalják, hogy mit jelent az együttműködés.
- ▶ Kreatívan megválaszolják, hogy mi ösztönzi az együttműködést.

2. Gyakorlat: Májavacukor kihívás.

Előkészület:

<http://www.tomwujec.com/design-projects/marshmallow-challenge/>

Eszközök:

- ▶ 20 kemény, nyers spagetti tészta
- ▶ Madzag
- ▶ Ragasztószalag
- ▶ Egy mályvacukor

Instrukciók:

- ▶ A résztvevőknek meg kell építeniük a legmagasabb tornyot a felhasználható alapanyagokból. A mályvacukornak a szerkezet tetejére kell kerülnie.
- ▶ A cél, hogy önállóan álló építmények szülessenek, melyeknek a tetején van a mályvacukor. A legmagasabb tornyot építő csapat győz.
- ▶ Szabályok:
 - ▶ Építsék meg a lehető legmagasabb önállóan álló építményt a rendelkezésre álló alapanyagokból úgy, hogy a mályvacukor a szerkezet tetején van. A magasságot az asztallaptól a mályvacukor tetejéig mérjük. Ez azt jelenti, hogy nem növelhető az építmény magassága úgy, hogy feltesszük egy székre, vagy lelógatjuk a mennyezetről.
 - ▶ Az egész mályvacukornak a szerkezet tetején kell lennie. A mályvacukor egy részének máshol való elhelyezése a versenyből való kizárással jár.
 - ▶ Minden megadott alapanyagot felhasználhatnak, de nem szükséges az összes alapanyagot felhasználni. (Maga boríték, amiben az alapanyagok vannak, nem használható.)
 - ▶ A spagettit el lehet törni, a ragasztószalagot és a madzagot el lehet vágni, de nem kötelező.
 - ▶ A feladatmegoldásra 15 perc áll rendelkezésre.

Időkeret:

25 perc összesen (5 perc bevezetés és instrukciók, 15 perc feladatmegoldás, 5 perc reflexiók megvitatása)

Megvitatás és konklúzió:

Meglepő tanulságok vonhatók le a csapatok teljesítményének összehasonlításából. Kérdezzük meg és vitassuk meg az alábbiakkal kapcsolatos véleményeket:

- ▶ Mi növelte a teljesítményt? Mi csökkentette? Mit mond ez el az együttműködésről?
- ▶ Hogyan működtek együtt a csapattagok? Ki volt a főnök szerepében?
- ▶ Mi történt az együttműködéssel akkor, amikor már szorított az idő?

- ▶ Mi történik akkor, ha a feladatvégzés során nincsenek tisztázva az együttműködés és az irányítás szabályai?
- ▶ Mit mondd el a feladat a mindennapi csapatmunkáról és együttműködésről?
- ▶ Mit szimbolizál a mályvacukor a gyermekvédelem területén alkalmazott együttműködésről?

Lehetséges konklúzió lehet:

- ▶ Érdemes a közös célokhoz ragaszkodni.
- ▶ Általában a gyors kezdés és a kísérletezés vezet a legjobb eredményre.
- ▶ Nem érdemes túl sok időt pazarolni a vitatkozásra.

Alternatív módszer:

Alkossunk párokat és az alábbi videón látott módszerrel kössük őket össze.

<https://www.101werkvormen.nl/alle-werkvor-men/touwtjes-losmaken/>

A feladat, hogy a párok úgy váljanak el egymástól, hogy közben a hurok a csuklójukon marad.

Érdemes meggyőződni arról, hogy senki sem árulja el a megoldást a többieknek, ha ismeri a módszert, vagy rájött a megoldásra.

3. A mindennapi gyakorlat sikerei és akadályai:

Cél:

A résztvevők:

- ▶ Megismerik az együttműködés sikeréhez hozzájáruló és azt akadályozó tényezőket.
- ▶ Tudást és tapasztalatot cserélnek arról, hogy hogyan működnek együtt, milyen elképzeléseik vannak az együttműködésről, valamint milyen tudásra és/vagy változtatásra van szükségük a sikeres együttműködéshez.

Eszközök:

- ▶ Két flipchart papír
- ▶ Flipchart tollak
- ▶ Prezentáció
- ▶ Post it (két különböző szín)

3. Gyakorlat: Sikerek és akadályok:

Írjuk fel két oszlopba: Mi a sikeres az együttműködése során? Mik akadályozták az együttműködését?

Instrukciók:

- ▶ Kérjük meg a résztvevőket, hogy válaszoljanak a két kérdésre. Hagyjunk nekik időt, hogy leírják a tapasztalataikat a post it-ekre.
- ▶ Gyűjtsük össze a post it-eket és ragasszuk fel az oszlopokba.
- ▶ Röviden vitassuk meg a válaszokat és vezessük át a szót a prezentáció anyagára.

Időkeret:

15 perc

4. A sikeres együttműködés különböző szempontjai és oldalai:

Cél:

A résztvevők:

- ▶ Megismerik az együttműködés 7 oldalát, a sikerhez hozzájáruló és az azt akadályozó tényezőket.
- ▶ Felismerik az oldalakkal kapcsolatos saját példáikat.

Bevezetés:

- ▶ Rövid prezentációban mutassuk be a multidiszciplináris együttműködés előnyeit és nehézségeit, hogy bővebb háttérismeretekkel rendelkezessenek a résztvevők.
- ▶ Ismertessük a bántalmazott gyerekek és szüleik ellátásában alkalmazott együttműködés 7 területét, és a mind a 7 oldal esetében mutassuk be a legfontosabb szempontokat a szakirodalom és a gyakorlat alapján.
- ▶ Illusztráljuk ezeket a csoport utolsó gyakorlat során összegyűjtött példáival és tegyük mellé a sajátjainkat is.

Időkeret:

30 perc

1. közös perspektíva: (szervezeti és végrehajtási szinten)
--

- Közös definíció gyermekbántalmazás meghatározására
- Közös problémaelemzés
- Megosztott nézőpontok
- Közös célok és eredmények
- Világos és közös célcsoport

2. Megfelelő partnerek és együttműködési megállapodások:

- A gyermek és a felnőtt gondozásban dolgozó partnerek
- Különböző tudományágak képviselői
- Különböző szakterületek képviselői
- Egyértelmű megállapodások a feladatok és a felelősség megosztásáról
- Átlátható szervezeti struktúra
- Pénzügyi megállapodások

3. Tiszteletteljes együttműködési kultúra:

- Lelkesedés, megbízhatóság, bizalom, tisztelet
- Együttműködési hajlandóság
- Egymás megismerésére szánt idő és erőfeszítés
- Koordinátori irányítás

4. Egyértelmű irányvonalak:

- Szervezeti szintű megállapodások az irányvonalról: Melyik szervezet tölt be vezető szerepet? (Különösen az együttműködés stagnálása esetében.)
- Végrehajtási szintű megállapodás az irányvonalokról: Ki a vezető eseti szinten? (Különösen az ügy stagnálása esetében. Esetkoordináció.)
- Mindkét szinten döntéshozatali megállapodások.

5. Támogató munkaszerződések:

- ▶ Információcsere
- ▶ Konzultáció
- ▶ A munkafolyamatok folyamatos igazítása

6. A kezelési szolgáltatás hatékonysága:

- ▶ Hatékony beavatkozások alkalmazása
- ▶ A beavatkozást az alábbi elvek alapozzák meg:
 - ▶ Különböző területek és rendszerek bevonása
 - ▶ Integrált tervezés
 - ▶ Bántalmazás specifikus ellátás
 - ▶ A szükségletek és az erőforrások alapján történő ellátás
 - ▶ Biztonság előtérbe helyezése
 - ▶ Diagnosztika, ellátás, és utógondozás

7. Szisztematikus értékelés és minőség fejlesztés:

- ▶ Eseti szinten: felmérés és értékelés
- ▶ Kérdőíves munka

- ▶ Szervezeti szinten: értékelés és eredmények felhalmozása
 - ▶ Folytatólagos értékelés és minőségfejlesztés

5. Együttműködési ellenőrző lista:

Cél:

A résztvevők:

- ▶ Megismerik az ellenőrző listát szervezeti és végrehajtási szinten
- ▶ Megtanulják alkalmazni az ellenőrzőlistát egy adott eset kapcsán
- ▶ Megtanulják, hogy az ellenőrző lista szervezeti szinten is alkalmazható

Bevezetés:

Ellenőrző lista (végrehajtási szinten)

- ▶ Mutassuk be az ellenőrző listát (végrehajtási szinten) és a 7 oldal fontos szempontjainak kérdéseit.
- ▶ Magyarázzuk el, hogyan alkalmazható az ellenőrző lista a végrehajtási szinten történő elemzés során

4. Gyakorlat: Esetelemzés

Instrukciók:

- ▶ A résztvevők alkossanak párokat.
- ▶ Az egyik fő elemezze a másik esetét a multidiszciplináris együttműködés tiszteletben tartásával.
- ▶ 15 perc elteltével cseréljenek, és a másik csapattag elemezzen.

Megvitatás és konklúzió:

Készítsünk összegzést:

- ▶ Az együttműködés szempontjai mely területeken egyeztek és melyeken nem?
- ▶ Mit tehetünk annak érdekében, hogy ezen területek/szempontok fejlődjenek?

Ötleteljünk:

- ▶ kommunikáció/találkozás a szakemberekkel vagy a menedzserekkel
- ▶ az ellenőrző lista tudatosabbá tétele

Kérjünk meg mindenkit, hogy készítsenek rövid cselekvési tervet:

Például:

Cselekvési terv:

Név:

Dátum:

Terv:

Teendők a jövő hétre a kooperáció elősegítése/fejlesztése érdekében:

- 1.
- 2.
- 3.

Értékelés:

A teendők értékelésének ideje:

- 1.
- 2.
- 3.

Időkeret:

60 perc összesen (10 perc bevezetés, 30 perc feladatmegoldás, 10 reflexiók megvitatása, 10 perc cselekvési terv)

Bevezetés:

Ellenőrző lista (szervezeti szinten)

- ▶ Mutassuk be az ellenőrző listát (szervezeti szinten)
- ▶ Említsük meg a hasonlóságokat és a különbségeket a másik ellenőrzőlistával szemben
- ▶ Mutassunk rá, hogy az ellenőrző lista menedzsereknek és koordinátoroknak lett kifejlesztve, de a szakemberek is tölthetnek be olyan szerepet, amely során szükség lehet az alkalmazására.

5. Gyakorlat: Esetelemzés

Instrukciók:

- ▶ A résztvevők ismét azzal a párral dolgozzanak, akivel az előző gyakorlat során.

- ▶ Folytassák ugyan azzal az esettel, és elemezzék az együttműködést szervezeti szinten.
- ▶ 10 perc után ismét cseréljenek.
- ▶ Használják az ellenőrző listát és értékeljék a teljesítmény szintjét (előkészítés, fejlesztés, karbantartás) amennyire szakemberi pozícióból ez lehetséges.

Megvitatás és konklúzió:

Kérjünk meg minden párt, hogy osszák meg tapasztalataikat a csoporttal.

- ▶ Az együttműködés szempontjai mely területen egyeztek és melyeken nem?
- ▶ Mit jelenthet az, ha egyes területek esetében nem voltak egyezések?
- ▶ Milyen lépések indíthatóak meg a menedzser tájékoztatása érdekében?

Kérjünk meg mindenkit, hogy írjon egy rövid cselekvési tervet, amellyel hozzájárulhat a szervezeti együttműködéshez.

Például:

Cselekvési terv:

Név:

Dátum:

Terv:

Teendők a jövő hétre a menedzser tájékoztatására/motiválására a kooperáció elősegítése/fejlesztése érdekében:

- 1.
- 2.
- 3.

Értékelés:

A teendők értékelésének ideje:

- 1.
- 2.
- 3.

Időkeret:

45 perc összesen (bevezetés 10 perc, feladatmegoldás 20 perc, reflexiók megvitatása 10 perc, cselekvési terv 5 perc)

Alternatív módszer:

Ez az alternatíva akkor alkalmazható, ha a résztvevők ugyan annak a szervezetnek vagy hálózatnak a tagjai.

Használjunk egy nagy A3-as méretű ellenőrzőlistát.

1. Dolgozzunk egy 0-tól 10-ig terjedő skálával, melynek a segítségével a résztvevők értékelhetik az együttműködést az egyes területeken. Így több információt kaphatunk a fontos értékekről.
2. Vagy használjunk matricákat. Minden résztvevő számára biztosítsunk 3 azonos színű matricát (vagy post-it-et), és kérjük meg őket, hogy ragasszák fel a matricákat azok alá a szempontok alá, ami szerintük a legfontosabb. Ha valamelyiket kiemelten fontosnak tartják, akár egynél több matricát is felragaszthatnak alá. Az egyes szempontok alatt összegyűlt matricák száma felállít majd egy fontossági listát.

Készítsünk cselekvési tervet arról, hogy ki és mikor hajtja végre az egyes feladatokat.

Felhasználható modell:

Korthagen reflexiós modellje:

Ez a modell a gondolkodási eszközként értelmezhető, serkenti a tanulási folyamatot és segít új perspektívák megtalálásában

6. Összefoglalás, lezárás és értékelés:

Megvitatás és konklúzió:

Tegyük fel az alábbi kérdéseket a résztvevőknek:

- ▶ Mi volt a mai nap legfontosabb tanulsága?
- ▶ Mely elemeket fogja használni a gyakorlatban?
- ▶ Mit fog mondani a kollégáinak/főnökeinek arról, amit itt tanult?
- ▶ Milyen helyzetekben fogja tudni használni a tanultakat?

Időkeret:

15 perc